

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ, УЧНІВ МОЛОДШОЇ ШКОЛИ

Петров Д. О.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

*Гімнастика, фізичні вправи, ходьба повинні міцно ввійти в повсякденний побут кожного,
хто хоче зберегти працездатність, здоров'я, повноцінне і радісне життя.*

Гіппократ

Постановка проблеми. Життя людини наповнене різними аспектами, без яких іноді важко уявити сучасну людину, сучасний соціум і взагалі її існування на Землі.

Різні побутові речі, явища, праця і просто рутинна наповнюють наше повсякдення існування, з одного боку роблячи його яскравішим, а з іншого – зумовлюючи ряд проблем, зокрема пов'язаними із нашим дорогоцінним здоров'ям. Так, робота в офісі, постійні розумові навантаження, малорухливість, малоактивність людини у спортивному відношенні зумовлюють появу різного роду захворювань та патологій в людини.

Тож на сьогоднішній день режим руху, усвідомлення потреби в активній діяльності, ритми активності, відпочинку і сну є обов'язковими компонентами здорового способу життя, мають біологічну, а не тільки соціальну природу і відпрацьовувалися в процесі адаптації, еволюції і природного добору протягом мільйонів років [1; с. 56].

Вони генетично закріплені в регуляторних системах організму в якості інстинктів, біологічних ритмів, тісно пов'язаних із ритмікою природних процесів у геокосмічній сфері.

Фізичне виховання є головним та визначальним, на мою думку напрямом впровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання загалом, покликану забезпечувати розвиток всіх складових людського організму, зокрема, фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок людини.

Варто зазначити, що фізичне виховання завжди відіграло важливу роль у житті людини. Так, у первісному суспільстві громадське фізичне виховання залишало значне місце самостійності дитини, її майже ніколи не били. Тому з раннього віку, як свідчать історико-педагогічні дослідження, діти, особливо хлопчики, стають значною мірою самостійними: з 3-4 років починають ставити капкани на птахів, вміють керувати човном, у 6-8 – ловлять рибу, полюють, проявляючи при цьому чудову витримку і винахідливість (лежачи на спині, на долоні руки тримають годинами кілька зерен, доки не прилетить птах, аби в цей момент затиснути його в руці). Велике значення в той час мають ігри [2; с.235].

Фізичне виховання шляхом проведення обов'язкових занять здійснюється в дошкільних виховних, середніх загальноосвітніх, професійних навчально-виховних та вищих навчальних закладах відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку.

Так, на сьогоднішній день питання щодо виховання дітей та підлітків стоїть досить «гостро» у наукових колах та практичній складовій. Так, за останні роки статистика проведення фізичних завдань у вищих навчальних закладах досить сумна, адже наявні ряд випадків загибелі дітей та неповнолітніх осіб віком до 18 років.

Тож, виходячи із такої практики, можемо вказати, що система педагогічного фізичного виконання в Україні є недосконалою і потребує суттєвого вдосконалення, як на теоретичному та законодавчому рівні, так і основною мірою в практичній площині.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання фізичного виховання дітей дошкільного віку, учнів молодшої школи, учнів середніх класів, учнів старшої школи, а також студентів розглядали багато вітчизняних та закордонних науковців минулого та сучасності.

Так, аспекти поставленої нами проблеми знайшли своє відображення в роботах філософів та медиків Г. Гроція, Геродота, Гіпократів та вітчизняних науковців В.А. Ананьєвої, А.І. Баркан, Л.А. Венгер, А.М. Дороніна, Т.М. Доронової, Н.А. Дьяченко, Б.Б. Єгорова, Ю.Ф. Змановский, Г.П. Іванової, І.М. Козлової, В.Т. Кудрявцева, Л.І. Латохіної, С.В. Менькова, В.А. Нестерова, М.А. Правдова, А.В. Самсонової, Т.Д. Фершаловой, Б.В. Швергіної та інших.

Мета роботи – проаналізувати механізм фізичного виховання дітей дошкільного віку, учнів молодшої школи.

Для досягнення окресленої мети, визначено такі **завдання**:

- 1) дослідити поняття, природу та особливості фізичного виховання осіб вказаної нами категорії суспільства;
- 2) розглянути наявний стан вказаної проблеми;
- 3) охарактеризувати позитивні та негативні сторони питання;
- 4) визначити особливості вказаних верств суспільства в аспекті фізичного виховання;
- 5) з'ясувати можливі шляхи вирішення питання.

Об'єкт дослідження – відносини, що виникають у сфері здійснення фізичного виховання дітей; вікова категорія осіб – особи віком від 4 до 9 років.

Предмет дослідження – методи фізичного виховання, шляхи психологічного зв'язку викладача та особи.

Методологічну основу дослідження становлять такі концептуальні підходи: діалектичний, який застосовано для з'ясування правової природи фізичного виховання; синергетичний – для пізнання механізму реалізації фізичних вправ до дітей.

У роботі використано також загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, ідеалізація, індукція, дедуктивний, системно-структурний метод та ін.

Теоретичну основу дослідження становлять наукові положення, що містяться у працях вітчизняних та іноземних дослідників з питання фізичного виховання.

Результати дослідження та їх обговорення. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Діти дошкільного віку – досить складна вікова категорія суспільства. Перші сім років життя дитини характеризуються інтенсивним розвитком усіх органів і систем. Дитина народжується з певними успадкованими біологічними властивостями, включаючи основи нервових процесів та інших розумових процесів (сила, врівноваженість і рухливість, психіка). Фактично, вказані особливості людського організму, що не залежать від людини мають об'єктивний характер та закладають своєрідну основу для подальшого фізичного і психічного розвитку, а визначальним фактором з перших місяців життя є навколишнє середовище й виховання дитини.

Тому, дуже важливо створити такі умови і так організувати виховання, щоб було забезпечено бадьорий, позитивно емоційний стан дитини, повноцінний фізичний і психічний розвиток [3, с. 54].

Фізичне виховання має не тільки фізіологічний вплив на особу, а й морально формує психологічну особистість малолітньої особи, сприяє здійсненню естетичного виховання. У процесі виконання фізичних вправ слід розвивати здатність сприймати, відчувати естетичне задоволення, розуміти і правильно оцінювати красу, витонченість, виразність рухів, виховувати в особі правильне розуміння та важливе значення руху, фізичних вправ.

На мою думку, у вказаному аспекті, безумовно, варто вести мову не тільки про важливість фактору суто фізичного навантаження для дітей дошкільного віку, як важливого чинника фізичного виховання. Насправді вказаний аспект має другорядний похідний характер. Зазначаю, що пріоритетним у даному випадку буде не фізична складова, а психологічна, оскільки набагато важливіше не підібрати правильне навантаження для дитини до 6 років, а знайти із ним спільну мову, «психологічний мостик», який сприятиме налагодженню відносин між викладачем та самою особою, а це сприятиме і подальшому активному і результативному процесу фізичного виховання.

Окрім цього, оскільки метою фізичного виховання є формування у дітей навичок здорового способу життя, то для вирішення завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку використовуються важливі складові, а зокрема: гігієнічні фактори, природні сили природи, фізичні вправи та ін. Повноцінне фізичне виховання досягається при **комплексному** застосуванні всіх засобів, так як кожне з них по-різному впливає на організм людини. Гігієнічні фактори (режим занять, відпочинку, харчування, сну і т.д.) становлять обов'язкову умову для вирішення завдань фізичного виховання [4; с. 41-42].

Проводячи аналіз ряду категорій, особливостей, ознак об'єкта фізичного виховання – дитину дошкільного віку, пропонуємо комплексну методику її фізичного виховання, що матиме позитивний вплив на розвиток її організму:

- закладення дитині позитивного ставлення до фізичних вправ, ігор і процедур, що гартують, зміцнюють організм, до правил особистої гігієни, дотримання режиму дня;

- інтегративний характер побудови занять з дітьми дошкільного віку;
- мотивація до занять фізичними вправами, адже вражаю, що саме мотивація в такому віці особи займає надзвичайно важливе значення і є спрямовуючим фактором розвитку дитини;
- надання початкових навичок, вивчення рухів загально розвиваючого характеру, основ ритміки, правильної постави, вміння орієнтуватися в просторі (ігри, танці і свята), культура поведінки, самостійність;
- вибір коректного рівня фізичної фізичних навантажень, відповідного нормативам.
- виключення стресових ситуацій на заняттях фізичними вправами;
- використання різноманітних форм, засобів і методів занять фізичними вправами з дошкільниками;
- використання вправ з урахуванням пори року;
- включення в практику фізичного виховання дітей вправ, що сприяють зміцненню всіх груп м'язів, що забезпечують формування правильної постави, склепінь стоп (профілактика плоскостопості), дрібної моторики, а також великих груп м'язів (виконання вправ з великою амплітудою), що сприяють ефективній роботі внутрішніх органів;

Окрім цього, на мою думку, варто зазначити, що багато сучасних метод мають «антипсихологічний» характер, і особливістю їхньою є одно-спрямованість на суто раціональне застосування фізичних вправ.

Тож, варто звернути більшу увагу на психологічний стан особи, знайти до неї свідомий підхід та вибудувати «комунікативний мостик»!

Фізичне виховання учнів молодшої школи. Особливе місце в роботі початкової школи посідає виховання, яке закладає дитині основні цінності, зокрема, любов до рідної домівки, рідної школи, міста, рідної мови та гордості за свій рідний край, свою державу. Проте важливою початкова школа є й в аспекті забезпечення належного механізму фізичного виховання дитини.

Так, завдання фізичного виховання молодших школярів такі:

- 1) виховувати позитивні морально-вольові якості
- 2) зміцнювати здоров'я і сприяти правильному фізичному розвитку;
- 3) формувати рухові вміння та навички;
- 4) розвивати рухові (фізичні) якості;
- 5) формувати інтерес до фізкультури і потреба займатися їй;
- 6) озброювати учнів знаннями з фізичної культури, гігієни, про правила загартовування;
- 7) готувати учнів до здачі норм комплексу ГПО [5; с. 15].

Важливо зазначити, що фактично фізичне виховання учнів молодшої школи має більш досконалий та формально визначений регламентований порядок. Це пов'язано із тим, що держава офіційно бере на себе зобов'язання з одного боку та відповідальність з іншого щодо належного забезпечення програми фізичного виховання учнів, вироблюючи для цього навчальну програму. Успішне вирішення завдань фізичного виховання молодших школярів можливе лише в тому випадку, якщо воно стає органічною частиною всього навчально-виховного процесу школи, предметом загального занепокоєння педагогічного колективу, батьків, громадськості, коли кожний педагогічний працівник виконує свої обов'язки відповідно до «Положення про фізичне виховання учнів загальноосвітньої школи» [7; с.102].

В цьому аспекти, на мою думку, варто зазначити, що система сучасного фізичного виховання у шкільних установах все ще далека від досконалості і не так ефективна, як того вимагають інтереси нашої держави.

На мій погляд однією з причин, а можливо основною, неефективної сучасної системи фізичного виховання школярів є недостатньо науково-обґрунтовані вікові нормативи фізичної підготовленості дітей і підлітків.

Наукова розробка так званих «нормативів» фізичної підготовленості повинна будуватися для дітей і підлітків не на основі календарного, а на основі біологічного віку [10; с.15].

Зміцнення здоров'я та сприяння правильному фізичному розвитку учнів є важливим завданням початкової школи. Фізичний стан дитини, його здоров'я є тією базою, на якій розвиваються всі його сили і можливості, в тому числі і розумові.

Правильне фізичне виховання учнів – необхідна умова нормального розвитку всього організму. Завдяки руховій активності забезпечується розвиток серцево-судинної системи та органів дихання, поліпшується обмін речовин, підвищується загальний тонус життєдіяльності. Відомо, що коли діти мало рухаються, вони відстають у розвитку від своїх ровесників, які мають правильний руховий режим.

Видатний педагог В. О. Сухомлинський велике значення надавав діяльності школи, вчителів, спрямованої на поліпшення здоров'я школярів, особливо учнів молодших класів. Він вважав, що дбати про здоров'я дітей – найважливіше завдання вчителя [6; с.34].

Важливим показником нормального фізичного розвитку учнів є правильна постава, формування хребта та інших кістково-тканинних утворень, що у свою чергу зумовлює нормальний стан і функціонування внутрішніх органів.

Так, формування правильної постави залежить від багатьох умов, а саме від того, як учень ходить, стоїть, сидить, чи виконує щодня ранкову гімнастику, «фізкультурні хвилинки» на уроках, ігри та вправи на перервах.

Оскільки саме в учнів молодшої школи починає активно формуватись постава, міцніе кісткова тканина, тож саме особа в даному віці потребує надзвичайно витонченого, індивідуального підходу для визначення рівня фізичного навантаження.

Рухова активність, яку дитина здійснює в процесі фізичного виховання, є необхідною умовою нормального розвитку його центральної нервової системи, засобом удосконалення аналізаторів і розвитку взаємодії їх. Недарма

кажуть, що м'яз виховала мозок, нервову систему. Існує тісний взаємозв'язок між руховою діяльністю дитини та її розумовим розвитком.

На мою думку, на уроках фізичної культури і на заняттях гуртків загальної фізичної підготовки варто перш за все використовувати передбачені навчальною програмою вправи основної гімнастики (побудова і перестроювання; основні положення і рухи рук, ніг, тулуба; вправи з м'ячами, скакалками; акробатичні і танцювальні вправи; вправи на гімнастичній стінці; утримання рівноваги: ходьба і біг; стрибки; метання), рухливі ігри, лижна підготовка, плавання, в 3 класі також вправи легкої атлетики, проте окрім цього час від часу можна урізноманітнювати фізичні вправи, проте, правильно підібравши навантаження і в ніякому разі не перебільшувати визначену методичними вказівками норми.

Окрім цього, варто зазначити на тому, що фізична праця є також важливим засобом фізичного виховання школярів. Так, науковець К. Д. Ушинський підкреслював, що фізична праця необхідний для розвитку та підтримки фізичних сил людини, її здоров'я і фізичних здібностей. Учні молодших класів у школі і вдома здійснюють фізичну працю, пов'язану із самообслуговуванням, задоволенням потреб побуту – суспільно корисна праця (праця на ділянках, догляд за фізкультурними майданчиками і т. д.) [9; с.17].

Щодо виховання свідомого і позитивного ставлення до фізичної праці у дітей розвиваються цінні фізичні якості і вміння. Уроки ручної праці, суспільно корисна праця дітей і праця в побуті слід організувати, дотримуючись необхідних гігієнічних вимог і правильно дозуючи фізичні навантаження.

Загалом, виходячи із особливостей учнів молодшої школи, зокрема особливостей фізичного фактору: тілобудови, швидкості розвитку організму, а також психологічного фактору, що визначає характер психологічного ставлення особи до навколишнього світу, на мою думку, варто використовувати такі методологічні напрями фізичного виховання:

1. санітарно-гігієнічна освіта учнів з метою формування у них санітарно-гігієнічних умінь і навичок. Це бесіди про режим праці, відпочинку, харчування, гігієну тіла, способи загартовування організму, зміцнення фізичних сил і здоров'я. Слід читати учням лекції про досягнення фізкультури і спорту, значення спортивних комплексів (ГПО), організувати зустрічі із спортсменами.

2. використання сил природи (сонця, повітря, води) для зміцнення здоров'я, фізичних сил учнів. Проводити прогулянки й екскурсії на природу, походи по рідному краю, ігри на місцевості.

3. спортивне вдосконалення в різних видах фізкультури і спорту. Це організація спортивних секцій з гімнастики, легкої атлетики, а також ігор.

4. організація і проведення спортивно-масових заходів у школі: спортивних свят, військово-спортивних ігор, спартакіад, спортивних змагань, вечорів, конкурсів.

5. організація різноманітної трудової діяльності, пов'язаної із затратами м'язової енергії, фізичним тренуванням, перебуванням на свіжому повітрі.

Раніше мною вже було зазначено важливість психологічного фактору при фізичному вихованні дітей дошкільного віку, що ж до вказаної категорії, то безумовно психологічний підхід відіграє важливе значення, про те, на мою думку, все ж таки пріоритетним виходить фізіологічний аспект і відповідно питання щодо правильного визначення рівня навантаженості учнів.

Висновки

Фізичне виховання є головним напрямом впровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання, покликану забезпечувати розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок людини.

Розглянувши у даній роботі основні аспекти фізичного виховання дітей дошкільного віку та учнів молодшої школи, можемо методом аналізу виробити такі основні висновки:

1. Важливим в процесі фізичного виховання вказаних категорій є беззаперечно психологічний фактор, який для дітей дошкільного віку виступає як основний, той, що визначає спрямованість такого виховання та робить підґрунтя для нього; що до учнів молодшої школи, то тут психологічний фактор виступає субсидіарним щодо фізіологічного, адже в даному віці рух – основа розвитку.

2. Фізичне виховання, окрім важливого позитивного впливу на здоров'я дитини має й важливе значення в аспекті загально-виховному. Так, виховно-освітні завдання вирішуються шляхом формування в процесі занять морально-вольових рис особистості дитини. Заняття сприяють вихованню життєрадісних, дисциплінованих дітей, що добре орієнтуються в навколишніх умовах, вмють діяти цілеспрямовано, швидко, впевнено і відповідно з поставленим завданням, а також виявляти моральні якості і творчість.

3. Дошкільний навчальний заклад та молодша школа повинна виконувати різноманітні функції різноманітні функції: значну увагу приділяти вихованню рухової культури, розвитку особистісних і психофізичних якостей, прилученню дитини до здорового способу життя, а з іншого – здійснювати пропаганду фізичної культури і спорту, залучає батьків у активну спільну роботу з фізичного виховання. Правильному фізичному вихованню дитини в сім'ї сприяють знання батьків, а в школі – вихователів, про особливості використання профілактичних та корекційних фізичних вправ, рухливих і спортивних ігор, про створення будинку умов для розвитку рухів дитини.

Важливо зазначити, що вказана робота являється авторським напрацюванням, оскільки всі висновки, узагальнення, у тому числі і методичні рекомендації є авторськими.

Перспективи подальших досліджень. Вказана робота в перспективі буде продовжена шляхом поглиблення та розширення предмета наукового дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балахнічова Г.В., Заремба Л.В. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – 132 с. Брижков Г.В. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання: Навч. Посібник / Г.В. Брижков – 2-е вид., випр. – Х.: «ОВС», 2008. – 406 с.
2. Волков Л.В. Теория, методика детского и юношеского спорта / Л.В. Волков – К.: Олимпийская литература, 2002. – 294 с.
3. Єрмолова В.М. Фізична культура. Підручник для 9 класу 12-річної загальноосвітньої школи / Єрмолова В.М., Іванова Л.І. – К.: Видавничий Дім “Слово”, 2012. – 184 с.
4. Крупчан С. Новий довідник: історія України / С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопненко, О. Іванюк. – К.: ТОВ «Казка», 2012. – 736 с.
5. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник: в 2т. / Круцевич Т.Ю. – К.: Олімп. літ., 2008. – Т.1. – 391 с.
6. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання молоді / Присяжнюк С.І. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 504 с.
7. Цьось А.В. Сучасні технології викладання спортивних дисциплін [Текст]: навч. посіб. / Цьось А.В.,
8. Чичкан О.А. Фізичне виховання у схемах. Навчально-методичний посібник / Чичкан О.А., Кость М.М. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. – 104 с.
9. Шиян, Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: підручник: в 2ч. / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – Ч.1. – 272 с.
10. Шкреттій Ю.М. Фізичне виховання та дитячий спорт у системі шкільної освіти України / Шкреттій Ю.М.: зб. наук. пр., 2005. – № 10. – 246-249 с.

АНОТАЦІЇ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ, УЧНІВ МОЛОДШОЇ ШКОЛИ

Петров Д. О.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

У вказаній статті розглянуто питання фізичного виховання дітей дошкільного віку та учнів молодшої школи. Робота містить такі розділи: фізичне виховання дітей дошкільного віку; фізичне виховання дітей молодшої школи. Загалом у роботі автор розкриває основні аспекти зазначеного кола суспільних відносин – регулювання процесу фізичного виховання вказаної категорії осіб, аналізує проблеми даного соціального інституту, визначає позитивні та негативні його аспекти, а також пропонує шляхи вирішення.

Автор, досліджуючи питання фізичного виховання дітей дошкільного віку та дітей молодшої школи, основну увагу приділяє не тільки фізичним вправам та навантаженням, а основний вектор дослідження спрямовує на психологічний фактор, на важливість спілкування з дитиною, знайдення з нею психологічного зв'язку.

Ключові слова: фізичне виховання, діти дошкільного віку, учні молодшої школи, психологічний фактор фізичного виховання, фізичне навантаження, фізичні вправи, фізичний розвиток дитини, завдання фізичного виховання.

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА, УЧЕНИКОВ МЛАДШЕЙ ШКОЛЫ

Петров Д. А.

Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого

В указанной статье рассмотрены вопросы физического воспитания детей дошкольного возраста учащихся младшей и средней школы. Работа содержит следующие разделы: физическое воспитание детей дошкольного возраста; физическое воспитание детей младшей школы. Всего в работе автор раскрывает основные аспекты зазначеного круга общественных отношений – регулирование процесса физического воспитания данной категории лиц, анализирует проблемы указанного социального института, определяет положительные и отрицательные его аспекты, а также предлагает пути решения.

Автор исследует вопросы физического воспитания детей дошкольного возраста и детей младшей школы основное внимание уделяет не только физическим упражнениям и нагрузкам, а основной вектор исследования направляет на психологический фактор, важность общения с ребенком, нахождение для него психологической связи.

Ключевые слова: физическое воспитание, дети дошкольного возраста, ученики младшей школы, психологический фактор физического воспитания, физическая нагрузка, физические упражнения, физическое развитие ребёнка, задания физического воспитания.

SCIENTIFIC-METHODOLOGICAL GUIDELINES EXERCISE OF KINDERGARTEN CHILDREN AND JUNIOR

Petrov D.

National Law University them Yaroslav the Wise

In the said article the question of physical education pre-school children and junior high school. The paper contains the following sections: 1) Physical education preschoolers; 2) Physical education of children of primary school

In general, the paper, the author focuses on the main aspects of our range of public relations – regulation of physical education of this category of persons, problem analyzes indicated a social institution, determines the positive and negative aspects, and offers solutions.

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ У КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

By examining the issue of physical education preschoolers and young school focuses not only physical exercise and stress, and the main vector directs research on the psychological factor, the importance to the child, finding her to a psychological connection.

Keywords: physical education, preschool children , primary school students, the psychological factor of physical education, physical activity, exercise, physical development of the child, objectives of physical education.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

**ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ У КОНТЕКСТІ
ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Збірник наукових праць

Випуск 1

*Присвячується 10-річчю
факультету фізичного виховання і спорту*

Житомир
Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
2014

*Рекомендовано до друку Вченою Радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
від 28 листопада 2014 року, протокол № 4*

Рецензенти:

Костюкевич В. М., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця).

Козіна Ж. Л., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор (Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, м. Харків).

Ахметов Р. Ф., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор (Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир).

Головний редактор:

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Т. Б. Кутек** (Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир).

Заступник головного редактора:

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Т. Є. Яворська** (Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир).

Редакційна колегія:

Бріскін Ю. А., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор (ЛДУФК, м. Львів).

Вовканич А. С., кандидат біологічних наук, професор (ЛДУФК, м. Львів).

Виноградський Б. А., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор (ЛДУФК, м. Львів).

Грибан Г. П., доктор педагогічних наук, професор (ЖДУ ім. І. Франка, м. Житомир).

Єрмаков С. С., доктор педагогічних наук, професор (ХДПУ ім. Г. Сковороди, м. Харків).

Заневський І. П., доктор технічних наук, професор (ЛДУФК, м. Львів).

Льїн В. М., доктор біологічних наук, професор (НУФКіСУ, м. Київ).

Кашуба В. О., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор (НУФКіСУ, м. Київ).

Коробейников Г. В., доктор біологічних наук, с. н. с. (НУФКіСУ, м. Київ).

Москаленко Н. В., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор (ДДФК, м. Дніпропетровськ).

Філіпов М. М., доктор біологічних наук, професор (НУФКіСУ, м. Київ).

Фурман Ю. М., доктор біологічних наук, професор (ВДПУ ім. М. Коцюбинського, м. Вінниця).

Худолій О. М., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор (ХДПУ ім. Г. Сковороди, м. Харків).

Фізичне виховання та спорт у контексті державної програми розвитку фізичної культури в Україні: досвід, проблеми, перспективи: збірник наукових праць. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – 260 с.

У збірнику наукових праць висвітлюються актуальні питання фізичного виховання, спорту та здоров'я людини.

Збірник буде корисним для вчителів і викладачів фізичного виховання, тренерів; організаторів фізичного виховання та спорту, спортсменів, студентів галузі фізичної культури і спорту.

Мова видання: українська, російська, англійська

За достовірність інформації відповідальність несуть автори статей